Tekoäly työpaikalla – kaksi pohjaa

Pohjat pienelle työpaikalle: yhteinen käyttöohje tekoälylle ja kirjauspohja toimista, joilla tuette henkilöstön tekoälylukutaitoa.

Miksi?

EU:n tekoälyasetuksen 4 artikla koskee tekoälyjärjestelmien tarjoajia ja käyttöönottajia, eli myös yrityksiä, jotka käyttävät tekoälyä työssään. Heinäkuussa 2026 voimaan tulleen muutoksen jälkeen niiden on tehtävä toimia, jotka **tukevat** henkilöstön ja muiden niiden puolesta tekoälyä käyttävien tekoälylukutaitoa. Toimissa otetaan huomioon ihmisten tekninen osaaminen, kokemus ja koulutus sekä käyttöyhteys. Asetus ei vaadi keneltäkään tiettyä osaamistasoa.

Käytännössä hyvä tapa on sopia yhteiset pelisäännöt ja kirjata, mitä osaamisen tukemiseksi on tehty. Näihin nämä pohjat on tehty.

Näin käytät pohjia

1. Täytä **käyttöohje** (sivu 2) yhdessä: mitä palveluita käytetään ja mihin.
2. Käy ohje läpi henkilöstön kanssa ja kirjaa se **kirjauspohjaan** (sivu 3).
3. Päivitä molemmat, kun käyttöön tulee uusi palvelu tai tapa käyttää tekoälyä.

Muista myös avoimuus

2.8.2026 alkaen ihmisen on tiedettävä, kun hän asioi tekoälyn kanssa, esimerkiksi verkkosivun chatbotissa. Aidon näköiset tekoälyllä tehdyt kuvat ja videot on merkittävä (50 artikla).

Haluatteko koulutuksen henkilöstölle? Alvoille järjestää käytännönläheisiä tekoälykoulutuksia työpaikoille etänä ja paikan päällä: aivoille.com/fi/tekoalylukutaito-yrityksille.html

Pohjat ovat apuväline, eivät oikeudellinen neuvo. Tarkista oman organisaatiosi velvoitteet asetuksen tekstistä (asetus (EU) 2024/1689, muutettuna asetuksella (EU) 2026/1744) tai asiantuntijalta. Pohjia saa vapaasti käyttää ja muokata.

Pohja 1: Tekoälyn käyttöohje

Organisaatio: _____ Päivitetty: _____

1. Käytössä olevat tekoälypalvelut

Esim. ChatGPT, Claude, Gemini, Microsoft Copilot. Mainitse, käytetäänkö organisaation vai omia tilejä.

2. Mihin tekoälyä saa käyttää

Esim. luonnokset, tiivistelmät, ideointi, kielenhuolto, koodaus.

3. Mitä palveluun ei saa syöttää

Esim. asiakkaiden ja työntekijöiden henkilötiedot, salasanat, liikesalaisuudet, sopimukset ilman lupaa.

4. Tarkistus ennen käyttöä

Kuka tarkistaa tekoälyn tuottaman sisällön ennen kuin se lähetetään, julkaistaan tai sen perusteella tehdään päätös?

5. Avoimuus

Missä kerromme tekoälyn käytöstä (esim. chatbot, tekoälyllä tehdyt kuvat ja videot)?

6. Jos jotain menee pieleen

Kenelle ilmoitetaan virheestä, tietovuodosta tai epäselvästä tilanteesta?

7. Vastuuhenkilö ja seuraava tarkistus

Pohja 2: Tekoälylukutaidon tukitoimet

Kirjaa tekoälyjärjestelmät, joita organisaatio käyttää, ja toimet, joilla tuette niitä käyttävien osaamista.

Käytössä olevat tekoälyjärjestelmät

Järjestelmä	Käyttötarkoitus	Käyttäjät	Huomiot ja riskit

Toteutetut tukitoimet

Pvm	Toimenpide	Kenelle	Sisältö	Toteuttaja

Esimerkkejä toimista: käyttöohjeen läpikäynti, perehdytys uudelle työntekijälle, koulutus tai luento, ohjeiden päivitys uuden palvelun myötä.